

میزان رضایت‌مندی گردشگران از عملکرد فرماندهی انتظامی استان مازندران در خصوص طرح امنیت اجتماعی (مورد مطالعه: شهرستان بابلسر)

علی گرجی کرسامی^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۳/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۶/۱۱

از صفحه ۱۳۳ تا ۱۶۴

بزه‌شناسانه جغرافیای انتظامی

سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶

چکیده

در اهمیت و ضرورت امنیت اجتماعی همین بس که مقام معظم رهبری امنیت را زمینه‌ساز موفقیت و پیشرفت جامعه در عرصه‌های مختلف دانسته‌اند و با اشاره به وظیفه بسیار مهم نیروی انتظامی در برقراری امنیت تأکید کرده‌اند. امروزه، نیروی انتظامی در خدمت مردم در کنار مردم و پشتیبان آنان است و آحاد مردم نیز به این نیرو افتخار می‌کنند و به آنان اعتماد دارند؛ بنابراین، پژوهش حاضر به بررسی میزان رضایت‌مندی گردشگران و مسافران از عملکرد فرماندهی انتظامی استان مازندران در خصوص طرح امنیت اجتماعی در مناطق ساحلی و توریستی دریای خزر می‌پردازد.

روش پژوهش، توصیفی-زمینه‌یابی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری را کلیه مسافران و گردشگران حاضر در مناطق ساحلی و توریستی بابلسر تشکیل می‌دهند که در ایام تعطیلات عید نوروز بیشتر از صد هزار نفر مسافر و گردشگر به بابلسر سفر می‌کنند. بر اساس جدول استاندارد کوهن و همکاران (۲۰۰۱)، ۳۸۴ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب‌شده‌اند. در این پژوهش، نمونه‌گیری از نوع خوشه‌ای، ابزار گردآوری پرسشنامه و پایایی پرسشنامه (۰.۸۹) بوده است. به‌منظور آزمون فرضیات پژوهش از آزمون‌های آماری t تک نمونه‌ای و آزمون فریدمن استفاده شده است.

درنهایت، نتایجی به شرح ذیل حاصل شده است: (۹۴.۷٪) مسافران عملکرد پلیس‌راه در محورهای مواصلاتی را مطلوب ارزیابی نمودند. (۹۵.۴٪) مسافران عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی را مطلوب ارزیابی نمودند. (۹۴.۵٪) مسافران عملکرد مأمورین مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی را مطلوب ارزیابی نمودند. (۹۶٪) مسافران با انتخاب گزینه‌های زیاد و خیلی زیاد، عملکرد مأمورین برقرارکننده امنیت جانی و مالی مسافران را مطلوب ارزیابی نمودند. (۱۰۰٪) مسافران عملکرد فرماندهی انتظامی در سواحل دریا را مطلوب ارزیابی نمودند. همچنین نتایج فرضیات پژوهش نشان داد که مسافران نوروزی از عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی، مأمورین راهنمایی و رانندگی استان، مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی، امنیت جانی و مالی مسافران و از عملکرد فرماندهی انتظامی استان در سواحل دریا رضایت بالایی دارند.

درمجموع مسافران نوروزی رضایت کاملی از عملکرد فرماندهی انتظامی استان در برقراری امنیت اجتماعی در استان مازندران دارند. بالا بودن افزایش ضریب امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری استان، باعث افزایش سطح رضایتمندی مردم و گردشگران از عملکرد نیروی انتظامی شده و موجب پیوند و تعامل متقابل بین مردم و نیروی انتظامی می‌شود و مردم پلیس را به تعبیر مقام معظم رهبری به‌عنوان یک پلیس خدمتگزار می‌پذیرند و به آن افتخار می‌کنند و از سوی دیگر میزان سطح رضایت‌مندی گردشگران بیانگر میزان موفقیت نیروی انتظامی استان در ایجاد و افزایش امنیت اجتماعی در سطح استان خواهد بود.

کلید واژه‌ها: امنیت، امنیت اجتماعی، امنیت جانی و مالی، دریا، مسافر.

بیان مسئله

امنیت یکی از اساسی‌ترین مقوله‌های پیدایش اجتماعات انسانی و تقویت زندگی جمعی است که در تأمین حداقل نیازها، با توجه به شأن و جایگاه و کرامت واقعی انسان از اهداف آن به شمار می‌رود. جستجوی امنیت از مهم‌ترین نیازها و انگیزه‌های انسانی است. مهم‌ترین نیاز جامعه خواه یک طایفه و خواه یک قوم یا کشور، تأمین امنیت آن جامعه و افراد آن است که مسئولیت تعقیب و تأثیر آن به عهده حکومت‌ها و دولت‌هاست. امنیت از ریشه لاتین به معنای لغوی رهایی از خطر تهدید آسیب، اضطراب، هراس، ترس، نگرانی یا وجود آرامش، اطمینان، آسایش، اعتماد تأمین ضامن است (ماندل، ۱۳۷۹). در واقع امنیت یعنی رفع خطر و رفع خطر یعنی استفاده بهینه از فرصت است؛ بنابراین باید چنین نتیجه گرفت که امنیت دارای دو عنصر اساسی تهدید و فرصت است و برقراری امنیت منوط به رهایی نسبی از تهدید و بهره‌گیری بهینه از فرصت‌هاست. (خلیلی، ۱۳۸۱). به این ترتیب امنیت شامل دو وجه است، در وجهی تحقق امنیت در گرو «نبود خطر است» و در وجه دیگر «کسب فرصت‌ها و تضمین منافع و ارزش‌ها». بر این اساس امنیت اجتماعی عبارت است از: حفظ حریم زندگی گروهی از خطرات و تهدیدات، هم‌چنین ارتقاء سطح زندگی با اتخاذ تدابیری جهت کسب فرصت‌ها و امکانات؛ بنابراین یکی از مباحث مربوط به امنیت اجتماعی در استان مازندران با توجه به شرایط جغرافیایی و محیطی و توریست‌پذیر بودن استان، بحث امنیت گردشگران و مسافران است؛ زیرا در استان مازندران، با توجه به شرایط ممتاز جغرافیایی و آب و هوایی، برخورداری از جنگل‌ها و منابع طبیعی جذاب و متنوع، مسیر تردد زائرین حضرت علی بن موسی الرضا (ع)، از یک سو و ساحلی بودن آن به عنوان نقطه استراتژیک صنعت توریسم و گردشگری در استان است؛ بر این اساس سالانه چندین میلیون نفر گردشگر و مسافر به استان مازندران سفر می‌کنند و در مدت کوتاهی اقامت دارند؛ بنابراین یکی از اساسی‌ترین و مهم‌ترین مسائل مربوط به گردشگران و مسافران، بحث امنیت آن‌ها در مناطق ساحلی و توریستی است؛ که این امر باعث شده تا تمامی دستگاه‌ها و سازمان‌های اجرایی من جمله فرماندهی نیروی انتظامی استان مازندران، با توجه به رسالت خطیر خود به عنوان حافظان ارزش‌های اسلامی و اجتماعی، طلایه‌داران امنیت اجتماعی، به این مقوله توجه اساسی و جدی نماید و به عنوان یک دغدغه و

مسئله اجتماعی بسیار مهم در استان نگاه کند. توجه به بحث امنیت اجتماعی کلیه آحاد جامعه به‌ویژه مسافران و گردشگرانی که جهت تفریح و گردش به استان توریستی مازندران سفر می‌کنند، بسیار جدی و اساسی است؛ زیرا این امر باعث می‌شود تا هر ساله بر تعداد گردشگران و مسافرانی که به استان مازندران سفر می‌کنند، افزوده شود؛ که از جمله فواید آن ایجاد اشتغال، افزایش سطح درآمد مردم استان، بهبود وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و غیره در استان است. هم‌چنین بالا بودن افزایش ضریب امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری استان، باعث افزایش سطح رضایتمندی مردم و گردشگران از عملکرد نیروی انتظامی شده و موجب پیوند و تعامل متقابل بین مردم و نیروی انتظامی می‌گردد و مردم پلیس را به تعبیر مقام معظم رهبری به‌عنوان یک پلیس خدمتگزار می‌پذیرند و به آن افتخار می‌کنند و از سوی دیگر میزان سطح رضایت‌مندی گردشگران بیانگر میزان موفقیت نیروی انتظامی استان در ایجاد و افزایش امنیت اجتماعی در سطح استان خواهد بود. در این راستا فرماندهی محترم نیروی انتظامی استان مازندران با اتخاذ برنامه‌ها و تصمیمات لازم با تمام قوا سعی کرده‌اند در جهت گسترش ضریب امنیت اجتماعی در مناطق ساحلی و توریستی گام‌های اساسی بردارند زیرا همه این اقدامات باهدف افزایش رضایت‌مندی و خشنودی مسافران و گردشگران می‌باشد، بنابراین این سؤال برای مسئولین نیروی انتظامی مطرح بوده که آیا مسافران و گردشگرانی که به مناطق ساحلی و توریستی مازندران مسافرت می‌کنند از عملکرد مجموعه فرماندهی انتظامی استان مازندران در برقراری امنیت اجتماعی در مناطق ساحلی و توریستی رضایت دارند؟

فرضیه‌های پژوهش

الف - فرضیه اصلی:

گردشگران و مسافران از عملکرد فرماندهی انتظامی استان مازندران در خصوص طرح امنیت اجتماعی در مناطق ساحلی و توریستی دریای خزر رضایت دارند.

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶)

ب- فرضیه‌های ویژه:

- ۱- مسافران نوروزی از عملکرد پلیس راه استان در محورهای مواصلاتی رضایت دارند.
- ۲- مسافران نوروزی از عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی استان رضایت دارند.
- ۳- مسافران نوروزی از مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی توسط پلیس رضایت دارند.
- ۴- مسافران نوروزی از امنیت جانی و مالی برقرارشده توسط پلیس برای مسافران رضایت دارند.
- ۵- مسافران نوروزی از عملکرد فرماندهی انتظامی استان در سواحل دریا رضایت دارند.

پیشینه پژوهش

مشکینی و همکاران (۱۳۹۵)، بررسی عوامل مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی گردشگران شهری (مطالعه موردی: شهر طرقله) انجام داده‌اند. پژوهش انجام شده نشان می‌دهد که بین عواملی مانند سن، جنسیت، فضاهای عمومی شهر و عملکرد پلیس با احساس امنیت گردشگران رابطه معنی‌داری وجود دارد. در این میان با افزایش امنیت در فضاهای عمومی شهری، احساس امنیت اجتماعی گردشگران نیز بیشتر می‌شود. هم‌چنین رابطه مستقیم و معناداری بین متغیر نقش پلیس و احساس امنیت اجتماعی گردشگران وجود دارد که نشان‌دهنده این موضوع است که با افزایش عملکرد توسط پلیس، احساس امنیت اجتماعی گردشگران نیز بیشتر می‌شود. هم‌چنین (۷۵٪) گردشگران از امنیت شهر طرقله رضایت داشته و تنها (۳٪) ناراضی بوده‌اند در کل بیش از (۳،۴۲٪) از گردشگران موافق‌اند که در فرصت مناسب دوباره از این شهر دیدن می‌کنند.

سوده قنبری در سال ۱۳۹۵، پژوهشی با عنوان امنیت اجتماعی و نقش آن در توسعه گردشگری، مطالعه موردی شهر (هچیرود) انجام داده است نتایج نشان داد که ضعف مدیریتی، گسترش اماکن بی‌مجاز جهت اسکان گردشگران، ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی مردم، ناامنی اجتماعی با جذب گردشگری رابطه معناداری وجود دارد و بر اساس فرضیه اصلی بین امنیت و جذب گردشگری، جاذبه‌ها، امکانات، مزایای اقتصادی و گردشگری شهر هچیرود رابطه معناداری وجود دارد.

گودرزی و مولایی در سال ۱۳۹۵، پژوهشی با عنوان تحلیلی بر فضاهای گردشگری شهری در شهرهای جدید با رویکرد احساس امنیت زنان (مطالعه موردی: شهر جدید بهارستان) انجام داده‌اند که نتایج آزمون t تک نمونه‌ای نشان داد که زنان شهر بهارستان در فضاهای گردشگری شهری از احساس امنیت برخوردار نیستند، هم‌چنین از دیدگاه زنان شهر بهارستان در فضاهای گردشگری شهری امنیت نسبی وجود دارد. F مشاهده‌شده در سطح ($P < 0.05$) تفاوت معناداری را بین میانگین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس سابقه سکونت در شهر، تحصیلات و وضعیت تأهل نشان داد.

نیروی انتظامی (۱۳۹۵)، نظرسنجی‌ای از میان یازده هزار نفر از هم‌وطنان انجام داده است که نتایج بیانگر آن است که مردم به پلیس نمره قبولی داده‌اند و نظرات خود را نسبت به احساس امنیت مالی، جانی و غیره بیان کرده‌اند.

جدول شماره (۱): میانگین احساس امنیت مسافران نوروز ۹۵ میانگین

میانگین	مؤلفه
۸۴	مالی (عدم ترس از سرقت)
۹۳	جانی (عدم ترس از مورد حمله قرار گرفتن)
۸۷	ناموسی (عدم ترس از مزاحمت و تعدی)
۸۷	روانی (عدم ترس از تحقیر و توهین)
۸۸	اجتماعی (عدم ترس از طرد و بی‌حرمتی عمومی)
۸۵	اخلاقی (عدم ترس از نقض اخلاقیات)
۸۶	میانگین کل

منبع: نظرسنجی از هم‌وطنان در ایام نوروز ۹۵، نیروی انتظامی، ۱۳۹۵.

جدول شماره (۲): رضایت از عملکرد پلیس در ایام تعطیلات نوروز

میانگین	مؤلفه
۸۶	اطلاع‌رسانی و آموزش به‌موقع
۸۴	حضور در اماکن و معابر
۷۸	سرعت عمل در کمک‌رسانی به مسافران
۷۷	از بین بردن فرصت جرم و کج‌روی
۷۵	تسهیل فرایند ایاب و ذهاب (ترافیک)
۸۰	میانگین کل

منبع: نظرسنجی از هم‌وطنان در ایام نوروز ۹۵، نیروی انتظامی، ۱۳۹۵.

جدول شماره (۳): میانگین رضایت مسافران از رفتار و برخورد کارکنان پلیس

میانگین	مؤلفه
۷۹	برخورد احترام‌آمیز با مردم

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶)

۷۶	برخورد مقتدرانه اما احترام‌آمیز با متخلفان
۷۴	رعایت عدالت در برخورد خورد با متخلفان
۸۲	راهنمایی صبورانه مسافران
۸۷	کمک فنی به مسافران نیازمند کمک
۷۹	میانگین کل

منبع: نظرسنجی از هم‌وطنان در ایام نوروز ۹۵، نیروی انتظامی، ۱۳۹۵.

بخارایی و دیگران (۱۳۹۳)، به بررسی امنیت اجتماعی و نقش آن در ترویج گردشگری مشهد پرداختند. مطابق یافته‌ها، با افزایش امنیت در فضاهای عمومی، امنیت اجتماعی در میان زائران نیز افزایش می‌یابد. عملکرد بهینه و به‌موقع پلیس در هنگام خطر، بر امنیت گردشگران می‌افزاید. هم‌چنین آموزش نیروهای انسانی متخصص برای راهنمایی گردشگران، میزان امنیت اجتماعی گردشگران را افزایش می‌دهد. علاوه بر این، بین تبلیغات رسانه‌ای و میزان امنیت اجتماعی گردشگران، رابطه معنادار وجود دارد.

عبدلی و دیگران (۱۳۹۳)، پژوهشی با عنوان «تحلیلی بر میزان احساس امنیت اجتماعی گردشگران شهری، مورد مطالعه: گردشگران داخلی شهر اصفهان»، انجام داده‌اند که نتایج نشان داد (۷۴٪) از گردشگران از امنیت اجتماعی در شهر اصفهان رضایت داشته و (۷۱٪) ناراضی بوده‌اند. در کل بیش از (۸۰٪) پاسخ‌گویان معتقدند که در فرصت مناسب دوباره از این شهر دیدن می‌کنند.

محمدحسن شربتیان در سال ۱۳۹۲، پژوهشی با عنوان «مطالعات جامعه‌شناختی احساس امنیت از دیدگاه گردشگران و عوامل مؤثر بر آن، مورد مطالعه کلان‌شهر مشهد»، انجام داده‌است که نتایج نشان داده، احساس امنیت اجتماعی زائران در شهر بالا بوده و هم‌چنین شاخص اعتماد اجتماعی به‌عنوان سرمایه‌ای مهم در کاهش آسیب‌های اجتماعی گردشگران اثرگذار است. بسط برنامه‌ریزی‌های شهری و خدمات رفاهی در کنار تدابیر هوشمندانه مدیریت انتظامی به ارتقاء احساس امنیت اجتماعی گردشگران منجر خواهد شد.

مظفر احمد شمیم در سال ۲۰۱۴، به بررسی تأثیر موانع امنیتی و بی‌ثباتی در جامو و کشمیر در توسعه گردشگری پرداختند. مطابق یافته‌ها، گردشگری موتور رشد و توسعه این مناطق است و در ایجاد اشتغال مستقیم و غیرمستقیم و هم‌چنین در رشد صنایع

جامو و کشمیر، تأثیر شایان توجهی داشته است، اما به دنبال ناآرامی و خشونت، از سال ۱۹۸۹ در این منطقه پایداری صنعت گردشگری تهدید می‌شود و به دنبال بی‌ثباتی سیاسی و ناامنی، تعداد گردشگران کاهش چشمگیری یافته است.

پیزام و یوال (۲۰۱۳)، در مقاله‌ای با عنوان «به‌سوی یک نظریه امنی» به این نتیجه رسیده‌اند که نیاز گردشگری ضروری به گسترش گردشگری بین‌المللی با توجه به خطرهای موجود، وجود دارد و همچنین بر اهمیت رسانه در مقوله سفر، ایمنی گردشگری و نیاز به ایجاد شبکه‌های محلی به‌منظور تأمین امنیت برای ساکنان و بازدیدکنندگان تأکید کردند.

ویور و اپرمان (۲۰۱۲)، در مقاله‌ای با عنوان «مدیریت گردشگری» به بررسی ارتباط امنیت و توسعه پایدار گردشگری پرداخته و به این نتیجه رسیده‌اند که یکی از علل عدم استقبال گردشگران از مناطق گردشگری دنیا، ناشی از نبود امنیت جانی، مالی، روانی، زیست‌محیطی و بهداشتی است (به نقل از گودرزی، ۱۳۹۵).

موسومبو (۲۰۰۹)، درک احساس امنیت گردشگران و بررسی سیاست‌های گردشگری برای برقراری شرایط ایمنی و امنیت گردشگران در منطقه اومهالاسوز را مطالعه کرد. مطابق یافته‌ها، فعالیت‌ها، قوانین و سیاست‌ها در زمینه گردشگری، برای جامعه محلی و مقامات شهری هنوز ناشناخته است. همچنین بعضی از جرائم مردم بومی علیه گردشگران، ناشی از ناآگاهی آن‌ها از اهمیت صنعت گردشگری است؛ بنابراین، وی پیشنهاد می‌کند که دولت محلی (انجمن‌ها) در زمینه اهمیت فعالیت‌های گردشگری، به مردم بومی آموزش دهد.

مبانی نظری پژوهش

گردشگری در چهارچوب الگوهای فضایی خاصی عمل می‌کند. یکی از این الگوها گردشگری شهری است. نواحی شهری، به علت آنکه جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی بسیاری دارند، غالباً مقاصد گردشگری مهمی محسوب می‌شوند (Timothy, 1995: 63). همگام با توسعه گردشگری در نواحی شهری، برای برآوردن نیازهای گردشگران، خدمات حمایتی بیشتری نظیر رستوران و محل اقامت ساخته می‌شود. چهار ویژگی قابل قبول و متداول شهرها عبارت‌اند از: تراکم زیاد فیزیکی، ایفای نقش‌های متفاوت فرهنگی-

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶)
اجتماعی، ایفای نقش‌های متفاوت اقتصادی و مرکزیت عینی در شبکه داخل شهری و
منطقه‌ای (پاپلی یزدی، ۱۳۷۷: ۱۸۹).

بروز بحران‌ها و پیدایی دشواری‌های طبیعی و انسانی به‌طور مستقیم بر گردشگری
تأثیر می‌گذارد و بر کشورهای در حال توسعه بیشترین آسیب اقتصادی را وارد می‌کند
(کارگر، ۱۳۸۶: ۱۰). یکی از مهم‌ترین خدمات حمایتی برای گردشگران احساس امنیت
است. امنیت مفهوم کلی است که شامل وضعیت سلامت و آرامش و رفاه فرد و ثبات
جامعه می‌شود و در حقیقت محفوظ ماندن از آسیب دیگران است. در مجموع، امنیت
اجتماعی فضایی است که شامل دو بعد عینی و ذهنی است. در بعد عینی، امنیت
اجتماعی به معنای شرایط و موقعیت ایمن و حفظ و گسترش آن برای افراد جامعه در
مقابل عوامل بیرونی است، مانند ناآرامی‌های شهری، جرم و غیره (نه در برابر حوادث
رانندگی، سیل، آتش‌سوزی، زلزله و مواردی از این قبیل) و بعد ذهنی امنیت اجتماعی
به معنای احساس امنیت و آرامش است (ماندل، ۱۳۷۷: ۱۸). اگر امنیت اجتماعی را
شامل تمهیداتی برای حفظ زندگی اعضای یک جامعه و حفظ راه و روش زندگی آنان و
شیوه زندگی بدانیم، امنیت اجتماعی ناظر به توانایی پاسداشت یا تهدید از عنصری است
که افراد یک جامعه را به همدیگر مرتبط می‌سازد (گیدنز، ۱۳۷۴: ۹۱). امنیت در
فرهنگ فارسی به معنای آزادی، آرامش، فقدان ترس و عدم هجوم دیگران آمده است
(محمودی جانکی، ۱۳۷۶: ۱۷۱). اسلام امنیت اجتماعی را در تمامی ابعاد آن مطرح
می‌کند، طوری که امنیت اجتماعی در آن بر اساس حفظ مال و آبرو و حیثیت افراد
جامعه استوار است. در صورتی که هر کدام از این محورها خدشه‌دار شوند و کرامت انسان
و عزت‌نفس و شخصیت او مورد لطمه قرار گیرد، امنیت اجتماعی متزلزل و پایه‌های آن
سست خواهد شد (نویدینا، ۱۳۸۲: ۸).

امنیت اجتماعی در شهرهای گردشگری

امروزه گردشگری شهری، برای بسیاری از مدیران و مسئولان شهری به‌صورت امری
اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و نمادین و بسیار بااهمیت درآمده است. گردشگری شهری

به‌نوعی فرایند رقابتی در هر جامعه‌ای میان کلان‌شهرهای آن جامعه تبدیل‌شده که مدیریت وقت شهری آن با ارائه تعاریف، تعیین اهداف، داوری میان گزینه‌های گوناگون درزمینه سرمایه‌گذاری، آمایش، ایجاد ساختار مدیریت مناسب و تجاری کردن فرآورده‌های گردشگری شهری باید سعی کنند در جهت توسعه پایداری محلی گام مؤثری بردارند. این منطق بهره‌برداری از امکانات شهری برای گردشگری شهری تاکنون در ایران به‌مراتب از کشورهای منطقه و کشورهای در حال توسعه کمتر بوده است.

وجود جاذبه‌های متنوع که در شهرها استقرار یافته، در کنار موقعیت مکانی، شکل‌شناسی شهر، اماکن ساخته‌شده تاریخی و میراثی، فضاهای سبز، مراکز فرهنگی (شامل موزه‌ها، سالن‌های تئاتر، جشنواره‌ها، نمایشگاه‌های مختلف و غیره)، امکانات ورزشی، فضاها و بخش‌های سرگرم‌کننده، وجود امکانات در بخش مهمان‌نوازی (رستوران‌ها- هتل‌ها و ...)، مراکز خرید و بازارها و غیره، جزء پارامترهای مهم شکل‌گیری گردشگری شهری است. در جامعه ایران هم وجود این عوامل در ساختار کلان‌شهرها منجر به این شده که گردشگران شهری داخلی بسیاری را به‌عنوان گردشگر به سمت این شهرها روانه کنند.

گردشگری شهری یک عامل تغییردهنده فضا در مکان‌ها و زمان‌های شناخته‌شده برای هر شهر و کلان‌شهری محسوب می‌شود. در واقع توریسم شهری به‌عنوان استفاده‌کننده از فضای شهری با وزن‌دهی و تمرکز بر بخشی از فضای شهری می‌تواند به‌عنوان عاملی مهم، قابل‌توجه باشد. هر میزان که استفاده گردشگران از این فضاها و امکانات، خدمات، تسهیلات و جاذبه‌های شهری بیشتر باشد، فضا و ساختار فضای شهری به سمت گردشگری بیشتر تمایل دارد. یکی از عوامل اساسی در گردشگری شهری مبحث امنیت در گردشگری است. در واقع احساس آرامش و امنیت شاید مهم‌ترین دلیل برای سفر کردن است و ایجاد و حفظ امنیت به برنامه‌ریزی و تلاش جدی نیازمند است، به‌طوری‌که باید به فکر تأمین زیرساخت‌های لازم برای ایجاد امنیت گردشگران بود. چراکه اگر گردشگر در مقصد تعطیلات خود احساس ناامنی یا خطر کند، برداشتی منفی نسبت به آن مقصد در او ایجاد می‌شود که به صنعت گردشگری مقصد آسیب شدیدی وارد می‌کند و می‌تواند موجب رکود گردشگری آن منطقه شود. سال‌ها تبلیغات مغرضانه و نادرست دشمنان، رتبه نخست تلفات جاده‌ای، سقوط

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶)

هوایپماها و آدم‌ربایی‌هایی که در گوشه و کنار، گاه پیش می‌آید همه در تصور و بینش گردشگران تأثیر می‌گذارد. این در حالی است که در گذشته، کشورمان در مقایسه با بسیاری از مناطق و ممالک از امنیت بیشتری برخوردار بود. در همین ارتباط تاورینه می‌نویسد: در خاک ایران مخاطرات نیست، در ایران امنیت طرق و راه‌ها، برای مسافرین کامل است چنانچه در منزل اسباب راحتی فراوان‌تر (سفرنامه تاورنیه: ۱۹). آنچه مسلم است در گذشته، از جمله در بخش عمده‌ای از دوران صفویه کشورمان از امنیت مناسبی برخوردار بود. دوره سلطنت شاه‌عباس اول را می‌توان یکی از مهم‌ترین ادوار توسعه گردشگری در ایران به حساب آورد. این توسعه به چند عامل بستگی داشت که مهم‌ترین آن‌ها امنیت و توسعه راه‌های ارتباطی و تأسیسات اقامتی بود که در این دوره برای سهولت ارتباط و توسعه (امنیتی و اقتصادی) کشور شبکه منظمی از راه‌های اساسی به وجود آمد. به طوری که امروزه هنوز راه‌هایی که به نام «راه شاه‌عباسی» معروف است در برخی نقاط کشور شناخته می‌شود که در واقع جانشین «شاهراه بزرگ هخامنشی» است که به موازات مرمت راه‌های قدیمی و ایجاد راه‌های جدید ایجاد شده بودند، چون شاه‌عباس به آسایش و رفاه مسافران توجه خاص داشت، اما در سال‌های اخیر، به خصوص با حمله عراق به ایران و جنگ تحمیلی، گردشگری در ایران به شدت آسیب دید. پس از اتمام جنگ در سال ۱۹۸۸ روند ورود گردشگران خارجی در ایران به تدریج رو به فزونی گرفت، اما به هیچ وجه شایسته توانایی‌های بالقوه ایران و جاذبه‌های بی‌شمار آن نیست.

احساس امنیت در گردشگران

توسعه و امنیت مکمل یکدیگرند. بدیهی است امنیت پایدار، مرهون توسعه پایدار است و توسعه پایدار تضمین‌کننده امنیت ملی است. امروزه هر آن چیزی که از تعریف علمی برخوردار نبوده و قواعد منطقی بر آن حاکم نباشد شکست‌خورده و یا حالت رکود به خود می‌گیرد. این امر در صنعت گردشگری و بعد امنیت آن نیز صادق است. به طور مثال، برای امنیت در بخش ترابری و حمل‌ونقل، اقامتگاه‌ها، هتل‌ها و جاذبه‌ها، لازم است سفرسازان و سازمان‌های گردشگری برای توسعه توریسم هماهنگی لازم را با یکدیگر داشته باشند. در علم جهانگردی واژه Availability (به مفهوم مهیا بودن) دارای اهمیت بسیار است. به عنوان نمونه، در عین حالی که در بخش ترابری، جاده وجود دارد، وقتی

وزارت راه و ترابری اعلام می‌کند که در جاده‌ها روزانه بیش از سی هزار نفر کشته می‌شود بدان معنا است که از نظر گردشگری جاده Availabel (مهیا) نیست. (صیدایی، ۱۳۸۹: ۷). از سویی دیگر، وقتی گردشگر جای مناسب برای اقامت نداشته باشد به آن محل باز نمی‌گردد. مواردی از این‌گونه امنیت گردشگری را مختل می‌سازد. ملاک امنیت در گردشگری احساس امنیت در گردشگران است؛ بنابراین، یکی از اصول اولیه در توسعه گردشگری داشتن اعتماد، احساس امنیت و همکاری افراد جامعه با یکدیگر است و در چنین شرایطی اگر جامعه‌ای از سرمایه اجتماعی بالاتری برخوردار باشد، میزان اعتماد، رضایت و امنیت گردشگران خارجی نیز در آن کشور بالا خواهد بود و مجموعه این عوامل در تمایل گردشگران به سفر مجدد بسیار تأثیرگذار است.

بنابراین در مجموع باید گفت: از جمله اهداف کلان توسعه توریسم شهری می‌توان به ایجاد بستری مناسب جهت توسعه پایدار شهری، غنی و سالم‌سازی اوقات فراغت جوانان و خانواده‌ها، بالا بردن سطح آگاهی شهروندان نسبت به شهر خود، معرفی دیدنی‌ها و جاذبه‌ها، اشتغال‌زایی و فرهنگ‌سازی اشاره نمود. سرآمد انواع گردشگری‌ها و پرمشتری‌ترین آن‌ها گردشگری شهری است. در بسیاری از کشورهای موفق در این صنعت، شهر پایه و اساس توسعه گردشگری است. گردشگری در میان فعالیت‌های فراغتی از بیشترین تنوع و تحرک از یک‌سو و وسیع‌ترین پهنه مکانی و فضایی از سوی دیگر برخوردار است. شاید بتوان گفت که گردشگری، به‌خصوص گردشگری شهری، به‌گونه‌ای تمام فعالیت‌های فراغتی دیگر را نیز با خود همراه دارد و بدین سبب برنامه‌ریزی و مدیریت گردشگری از امور حساس، پیچیده و چندوجهی است که توجه ویژه مدیران شهری را می‌طلبد. شهرداری به‌عنوان متولی اداره شهر می‌تواند، ضمن اطلاع‌رسانی‌های صحیح به گردشگران شهری و فرهنگ‌سازی در برخی حوزه‌ها، به بسترسازی برای رونق زیرساخت‌های گردشگری کمک کند. به‌طور اصولی تا امنیت برقرار نباشد، سفری شکل نخواهد گرفت و سخن گفتن از گردشگری بیهوده خواهد بود. بر اساس آنچه گفتیم، هرگاه در سطح جامعه جهانی بستر مناسبی فراهم باشد، افراد سفر می‌کنند و در پی آن فعالیت‌های مربوط به گردشگری رونق می‌یابند. اگر گردشگران نسبت به مقصدی احساس ناامنی داشته باشند، هرگز به آنجا سفر نمی‌کنند. امنیت و گردشگری، عامل‌های یک معادله هستند که نسبتی مستقیم باهم دارند.

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶)

درواقع، همان‌طور که یکی از عوامل مهم توسعه گردشگری وجود امنیت است، رونق گردشگری در یک منطقه و تردد گردشگران در یک مقصد، موجب به وجود آمدن امنیت می‌شود. البته نباید فراموش کرد که این قضیه همیشه هم صادق نیست، چراکه در برخی مواقع، وجود پدیده گردشگری و رفت‌وآمد گردشگران باعث ناامنی شده است. با این وجود، صنعت گردشگری و مقوله امنیت ارتباط تنگاتنگی باهم دارند. در این مورد هم باید دانست و اعتقاد داشت که ملاک امنیت در گردشگری، احساس امنیت توسط گردشگران است. از طرفی این مسئله بسیار حائز اهمیت است که بدانیم امنیت را در چه مقوله‌هایی باید به وجود بیاوریم، مسئله‌ای که برای حل آن نیازمند شناخت تهدیدها هستیم. از آنجاکه تنش‌های سیاسی میان ایران و جوامع بین‌المللی وجود دارد، به گردشگران توصیه می‌شود که برای برنامه‌ریزی سفر به ایران، اخبار رسانه‌ها و توصیه‌های سفر را جدی بگیرند. گردشگران می‌بایستی از اجتماعات بزرگ دوری کنند؛ عکس‌برداری از مناطق نظامی و دولتی ممنوع است؛ ایران کشوری زلزله‌خیز است؛ از کارت اعتباری نمی‌توان استفاده کرد؛ قوانین اسلامی در این کشور به شدت رعایت می‌شود؛ نوشیدن نوشیدنی‌های الکلی ممنوع است و زنان بالای چند سال باید حجاب اسلامی را رعایت کنند. گردشگران باید در تمام مدت، کارت‌های شناسایی خود را به همراه داشته باشند. در این میان وظیفه ما تغییر اندیشه‌های ناصحیح و تغییر مواردی است که امکان تغییرشان وجود دارد. برای تغییر اندیشه‌های ناصحیح، دانستن داشته‌ها و توانایی‌ها ضروری است. از نقطه‌نظر دیگر اندیشه امنیت روانی گردشگر مطرح است، باید منطبق بر خوردهای سیاسی و مذهبی‌مان برایشان روشن و شفاف باشد.

سیاست‌ها و کارکرد سیستم کنترل بیرونی (نیروی انتظامی)

آنچه از امنیت اجتماعی در این پژوهش مورد نظر است، بخش عمده‌ای از مأموریت و وظایف نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران است. در ماده ۳ قانون نیروی انتظامی مصوب ۱۳۶۹/۴/۲۷ مجلس شورای اسلامی آمده است که هدف از تشکیل نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، استقرار نظم و امنیت و تأمین آسایش عمومی و فردی و نگهبانی و پاسداری از دستاوردهای انقلاب اسلامی در چارچوب این قانون در قلمرو کشور جمهوری اسلامی ایران است. آنگاه در ماده ۴ همین قانون به بیان مأموریت و

وظایف نیروی انتظامی در ۲۶ بند می‌پردازد که در زیر به بندهای متناسب با مفهوم امنیت اجتماعی در این پژوهش، اشاره می‌کنیم:

۱. استقرار نظم و امنیت و تأمین آسایش عمومی و فردی.
۲. مقابله و مبارزه قاطع و مستمر با هرگونه خرابکاری، تروریسم، شورش و عوامل و حرکت‌هایی که مخل امنیت کشور باشد.
۳. تأمین امنیت برای برگزاری اجتماعات و مقابله با بی‌نظمی و فعالیت‌های غیرمجاز.
۴. حفاظت از مسئولین و شخصیت‌های داخلی و خارجی در سراسر کشور.
۵. انجام وظایفی از قبیل مبارزه با منکرات و فساد، پیشگیری از وقوع جرائم، کشف جرائم، بازرسی و تحقیق، حفظ آثار و دلایل جرم، دستگیری متهمین و مجرمین و جلوگیری از فرار و اختفاء آن‌ها، اجرا و ابلاغ احکام قضایی.
۶. همکاری با سازمان‌های ذی‌ربط در جهت ایجاد و توسعه زمینه‌های فرهنگی لازم به‌منظور کاهش جرائم و تخلفات.
۷. انجام امور امدادی و مردم‌یاری در مواقع ضروری.

استقرار امنیت توسط پلیس

فراهم کردن موقعیت و بستر و زمینه‌های مناسب توسط مأموران انتظامی در حوزه‌های استحفاظی در سراسر کشور به‌نحوی که مردم با اطمینان خاطر و بدون بیم و هراس بتوانند فعالیت‌های مشروع خود را به انجام برسانند و کسی بدون جهت یارای تعدی و تجاوز به حقوق و آزادی‌های اساسی افراد ملت را که در قانون اساسی پیش‌بینی شده است، نداشته باشد.

عرصه فعالیت پلیس

عرصه اصلی فعالیت انتظامی پلیس، بستر جامعه است. مأموران پلیس را همواره در زندگی شهری مشاهده می‌کنیم. در این خصوص، رابرت اریکسون می‌گوید: «آن‌ها به هنگام گرفتار شدن مردم در مشکلات روزمره، تصادف و قرار گرفتن در معرض آسیب‌های جانی، به کمک مردم می‌شتابند. آن‌ها در آیین‌های جمعی، ملی، رخدادهای ورزشی، تظاهرات و تمرین‌های نظامی دیده می‌شوند. آن‌ها را در لباس‌های متحدالشکل در حال احترام به ارزش‌های اجتماعی و ملی مشاهده می‌کنیم و غیره. آنچه در ورای همه این صحنه‌ها و نمایش‌ها وجود دارد، بازتولید نظم نمونه است. مأموران انتظامی کارگزاران صلح، نظم و یک دولت خوب هستند» (اریکسون، ۱۹۹۷: ۳).

کارکردهای پلیس

از منظر کارکردی پلیس از یک سو نیروی دولتی اجبارآمیز است که قدرت مشروع اجبار فیزیکی را به صورت قانونی در اختیار دارد و از سوی دیگر یک نیروی مدنی است که هیچ فاصله‌ای میان او و مردم وجود ندارد. پلیس از یک سو مبتنی بر اجبار و آمریت برای برقراری نظم و امنیت عمومی عمل می‌نماید و از سوی دیگر بایستی به جامعه خدمات شهروندی ارائه دهد. ما هر روز مشاهده می‌کنیم که پلیس در خیابان‌های شهر، رسانه‌ها، مکان‌های عمومی، تشریفات و آیین‌های خاصی حضور دارد و به ارائه خدمات به شهروندان می‌پردازد؛ لذا زمانی که پلیس در تأمین نظم، استقرار و نگهداری امنیت و مجازات مختلفان ظاهر می‌شود، مبتنی بر آمریت عمل می‌نماید و زمانی که مأموران پلیس در آیین‌های نمایشی، تشریفات و برنامه‌های خاص ملی، امور آموزشی، کمک‌رسانی به مردم در حوادث و صدها موضوع دیگر اجتماعی شرکت می‌جویند در عرصه افکار عمومی و ناظران بیرونی چهره مدنی و اجتماعی دارند. بعد نخست یعنی اقتدار دولتی پلیس، در تأمین نظم، استقرار و نگهداری امنیت متجلی می‌شود. هم‌چنان که دولت نماد قدرت، قانون و نظم است، پلیس هم تجسم ویژگی‌های نظام سیاسی است. بعد دوم، یعنی هویت مدنی و اجتماعی پلیس به‌طور عمده در سطح عوامل پلیسی (مأموران) در حیطه عمل و رفتار پلیس ظاهر می‌شود. بدین معنا که پلیس با حفظ هویت‌سازمانی خود و با توجه به نوع فعالیت، وارد حوزه عمومی می‌شود و با شهروندان در فعالیت مدنی و اجتماعی مشارکت می‌جوید. پاسخگویی به دریافت خدمات

پلیسی، تعامل ارتباطی با مردم و شهروندان و پلیس محلی از وجوه کارکردهای مدنی و اجتماعی می‌باشد (شاکری، ۱۳۸۱: ۳۱).

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر، با توجه به موضوع اهداف و پرسش‌ها و فرضیه‌های پژوهش، توصیفی-زمینه‌یابی از نوع پیمایش است. جامعه آماری پژوهش کلیه مسافران و گردشگران حاضر در مناطق ساحلی و توریستی بابلسر تشکیل می‌دهند که بنا بر گزارش سالانه سازمان گردشگری و میراث فرهنگی استان مازندران سالانه در ایام تعطیلات عید نوروز بیشتر از صد هزار نفر مسافر و گردشگر به بابلسر سفر می‌کنند، می‌باشد. بر اساس جدول استاندارد کوهن و همکاران (۲۰۰۱)، ۳۸۴ نفر از مسافران و گردشگران نمونه آماری پژوهش حاضر را تشکیل می‌دهند. در این پژوهش برای دسترسی و انتخاب نمونه‌ها، از نمونه‌گیری خوشه‌ای است. برای گردآوری اطلاعات در این پژوهش از طریق زیر استفاده می‌شود:

الف: روش پرسشنامه‌ای، ب: روش اسنادی و کتابخانه‌ای. پس از جمع‌آوری اطلاعات، همه داده‌ها وارد کامپیوتر شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از اجرای پروژه حاضر با توجه به اهداف از پیش تعیین شده از آزمون‌های آماری توصیفی و آمار استنباطی که در بخش استنباطی به منظور آزمون فرضیات پژوهش از آزمون‌های آماری تک نمونه‌ای و آزمون رتبه‌ای فریدمن استفاده شده است.

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶)

یافته‌های پژوهش

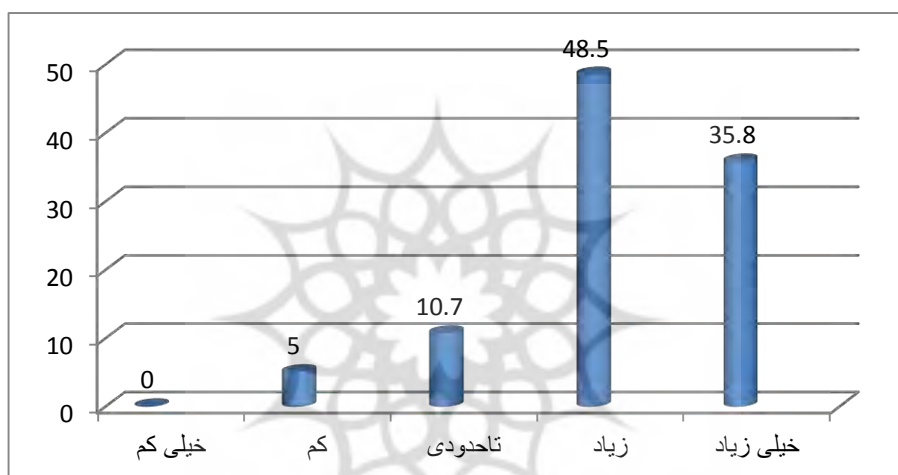
الف- یافته‌های توصیفی

عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی

جدول شماره (۴): عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی

جمع	کم	تا حدودی	زیاد	خیلی زیاد	فراوانی
۲۶۸۸	۱۳۵	۲۸۸	۱۳۰۳	۹۶۲	
۱۰۰	۵	۱۰.۷	۴۸.۵	۳۵.۸	درصد فراوانی

منبع: یافته‌های پژوهش.

نمودار شماره (۱): عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی

تفسیر:

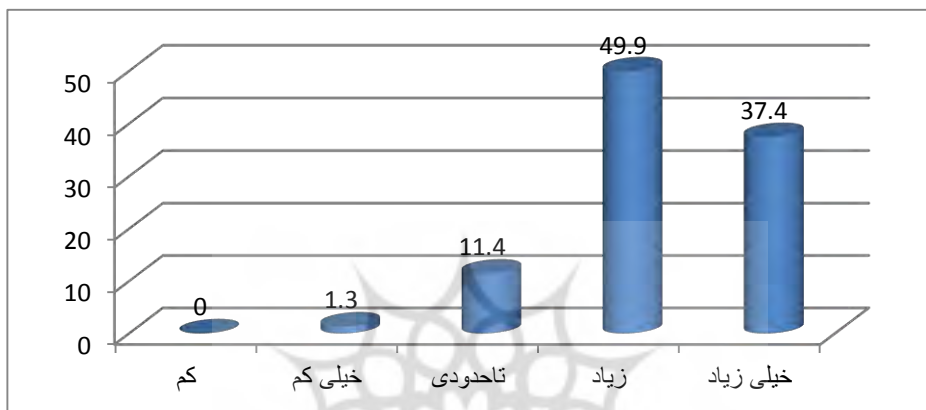
همان‌طور که داده‌های جدول و نمودار فوق نشان می‌دهد با ترکیب و جمع گویه‌های مربوط به عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی در مجموع (۹۴.۷٪) از مسافران عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی را مطلوب ارزیابی نموده‌اند.

عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی

جدول شماره (۵): عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی

جمع	کم	تا حدودی	زیاد	خیلی زیاد	
۲۶۸۸	۴۵	۳۹۴	۱۷۲۳	۱۲۹۴	فراوانی
۱۰۰	۱.۳	۱۱.۴	۴۹.۹	۳۷.۴	درصد فراوانی

منبع: یافته‌های پژوهش.

نمودار شماره (۲): عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی

تفسیر:

همان‌طور که داده‌های جدول و نمودار فوق نشان می‌دهد با ترکیب و جمع گویه‌های مربوط به عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی در مجموع (۹۵.۴٪) از مسافران عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی را مطلوب ارزیابی نموده‌اند.

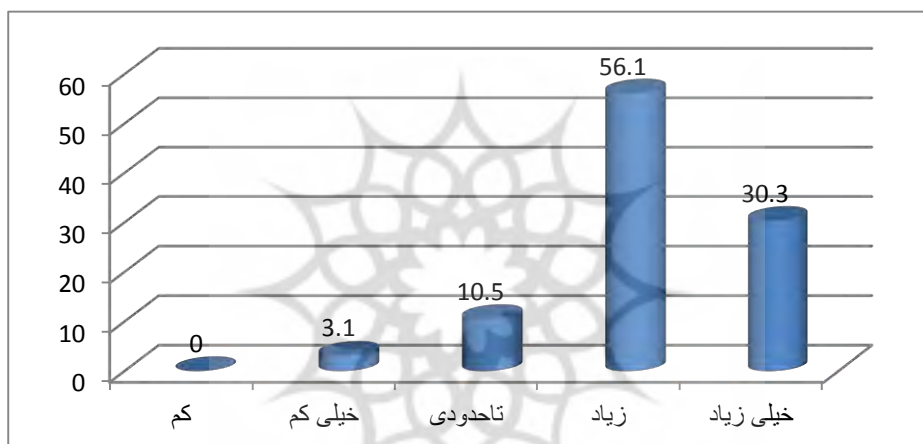
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶)
عملکرد مأمورین مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی

جدول شماره (۶): عملکرد مأمورین مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی

جمع	کم	تاحدودی	زیاد	خیلی زیاد	
۱۹۲۰	۶۰	۲۰۲	۱۰۷۷	۵۸۱	فراوانی
۱۰۰	۳.۱	۱۰.۵	۵۶.۱	۳۰.۳	درصد فراوانی
۱۹۲۰	۶۰	۲۰۲	۱۰۷۷	۵۸۱	فراوانی
۱۰۰	۳.۱	۱۰.۵	۵۶.۱	۳۰.۳	درصد فراوانی
۱۹۲۰	۶۰	۲۰۲	۱۰۷۷	۵۸۱	فراوانی
۱۰۰	۳.۱	۱۰.۵	۵۶.۱	۳۰.۳	درصد فراوانی

منبع: یافته‌های پژوهش.

نمودار شماره (۳): عملکرد مأمورین مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی

تفسیر:

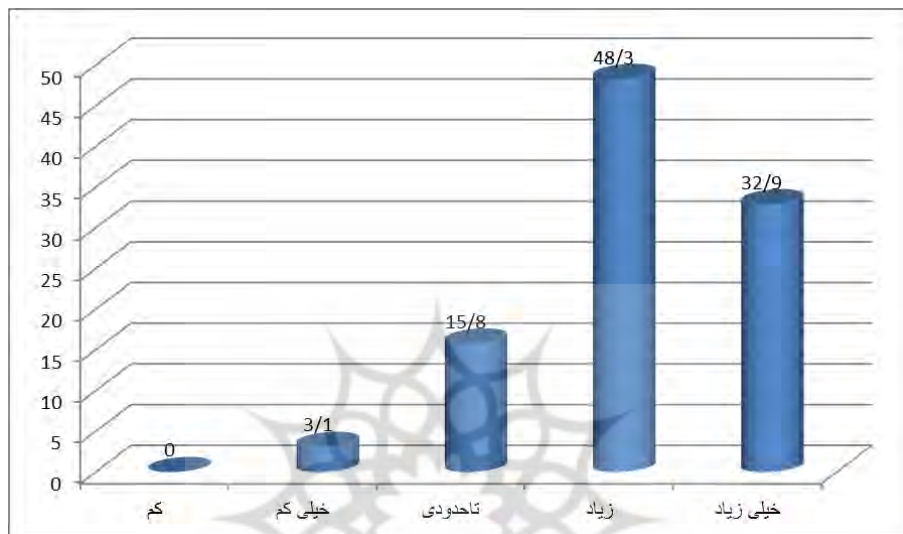
همان‌طور که داده‌های جدول و نمودار فوق نشان می‌دهد با ترکیب و جمع گویه‌های مربوط به عملکرد مأمورین مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی در مجموع (۵۹.۴٪) از مسافران عملکرد مأمورین مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی را مطلوب ارزیابی نموده‌اند.

عملکرد مأمورین برقرارکننده امنیت جانی و مالی مسافران

جدول شماره (۷): عملکرد مأمورین برقرارکننده امنیت جانی و مالی مسافران

جمع	کم	تا حدودی	زیاد	خیلی زیاد	
۱۹۲۰	۶۰	۲۰۲	۱۰۷۷	۵۸۱	فراوانی
۱۰۰	۳۱	۱۰۵	۵۶۱	۳۰۳	درصد فراوانی

منبع: یافته‌های پژوهش.

نمودار شماره (۴): عملکرد مأمورین برقرارکننده امنیت جانی و مالی مسافران

تفسیر:

همان‌طور که داده‌های جدول و نمودار فوق نشان می‌دهد با ترکیب و جمع گویه‌های مربوط به عملکرد مأمورین برقرارکننده امنیت جانی و مالی مسافران در مجموع (۹۶٪) از مسافران عملکرد مأمورین برقرارکننده امنیت جانی و مالی مسافران را مطلوب ارزیابی نموده‌اند

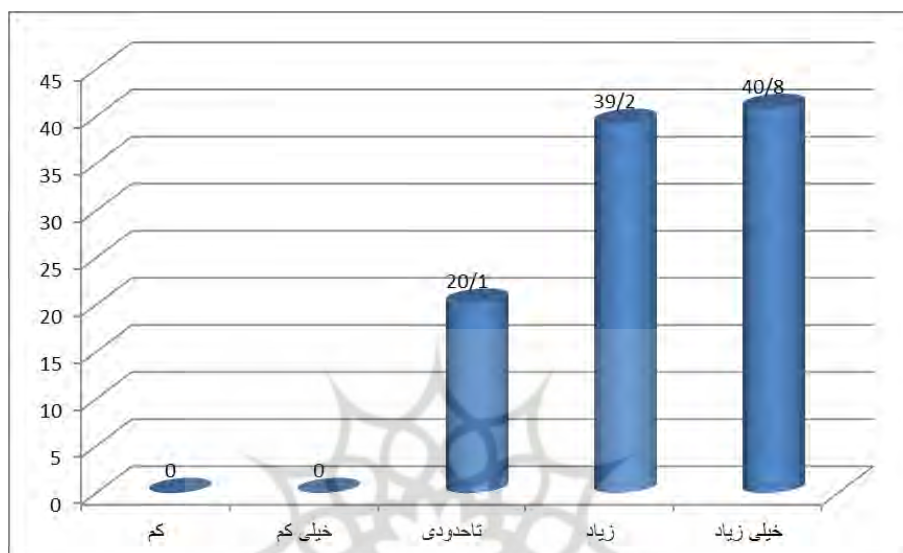
عملکرد فرماندهی انتظامی در سواحل دریا

جدول شماره (۸): عملکرد فرماندهی انتظامی در سواحل دریا

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶)

جمع	کم	تا حدودی	زیاد	خیلی زیاد	
۱۹۲۰	۰	۳۸۵	۷۵۲	۷۸۳	فراوانی
۱۰۰	۰	۲۰/۱	۳۹/۲	۴۰/۸	درصد فراوانی

منبع: یافته‌های پژوهش.

نمودار شماره (۵): عملکرد فرماندهی انتظامی در سواحل دریا

تفسیر:

همان‌طور که داده‌های جدول و نمودار فوق نشان می‌دهد با ترکیب و جمع گویه‌های مربوط به عملکرد فرماندهی انتظامی در سواحل دریا در مجموع (۱۰۰٪) از مسافران عملکرد فرماندهی انتظامی در سواحل دریا را مطلوب ارزیابی نموده‌اند.

یافته‌های استنباطی

جدول شماره (۹): خلاصه نتایج آزمون‌های آماری فرض میانه (t تک نمونه‌ای) فرضیه‌های پژوهش

فرضیه	متغیرها	تعداد نمونه	آماره t	سطح معنی‌داری	نتیجه
فرضیه اول	عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی	۳۸۴	۴۳/۱۲	۰۰۰۰	تأیید
فرضیه دو	عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی استان	۳۸۴	۳۴/۶	۰۰۰۰	تأیید
فرضیه دوم	مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی توسط پلیس	۳۸۴	۳۱/۲۷	۰	تأیید
فرضیه سوم	امنیت جانی و مالی برقرارشده توسط پلیس برای مسافران	۳۸۴	۳۹/۲۳	۰۰۰۰	تأیید
فرضیه چهارم	عملکرد فرماندهی انتظامی استان در سواحل دریا	۳۸۴	۱۳/۴۱	۰۰۰۰	تأیید
فرضیه اصلی	عملکرد فرماندهی انتظامی استان در اجرای طرح امنیت اجتماعی	۳۸۴	۳۸/۱۱	۰۰۰۰	تأیید

منبع: یافته‌های پژوهش.

با توجه جدول فوق، چون آماره‌های t تک نمونه‌ای محاسبه شده ($t=۱۲/۴۳$ آماره محاسبه شده برای فرضیه اول)، ($t=۶/۳۴$ آماره محاسبه شده برای فرضیه دوم)، ($t=۲۷/۳۱$ آماره محاسبه شده برای فرضیه سوم)، ($t=۲۳/۳۹$ آماره محاسبه شده برای فرضیه چهارم)، ($t=۱۳/۴۱$ آماره محاسبه شده برای فرضیه پنجم)، در سطح اطمینان ۹۵٪، ($\alpha=۰/۵$) و درجه آزادی $df=N-1=۳۸۳$ از ضریب همبستگی جدول بحرانی ($t=۱/۶۴$ جدول بحرانی) بزرگ‌تر است، بنابراین فرضیه‌های صفر (H_0) رد و فرضیه‌های پژوهش قویاً توسط داده‌ها تأیید می‌شود، بنابراین با اطمینان ۹۵٪ نتیجه می‌گیریم که مسافران نوروزی از عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی، عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی استان، مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی توسط پلیس، امنیت جانی و مالی برقرارشده توسط پلیس برای مسافران و از عملکرد فرماندهی انتظامی استان در سواحل دریا رضایت دارند.

هم‌چنین در مجموع با توجه جدول فوق، چون آماره t تک نمونه‌ای محاسبه شده ($t=۱۱/۳۸$ آماره محاسبه شده برای فرضیه اصلی) در سطح اطمینان ۹۵٪، ($\alpha=۰/۵$) و درجه آزادی $df=N-1=۳۸۳$ از t جدول بحرانی ($t=۱/۶۴$ جدول بحرانی) بزرگ‌تر است، بنابراین فرضیه صفر (H_0) رد و فرضیه‌های پژوهش قویاً توسط داده‌ها تأیید می‌شود، بنابراین با اطمینان ۹۵٪ نتیجه می‌گیریم که مسافران نوروزی از عملکرد فرماندهی انتظامی استان در اجرای طرح امنیت اجتماعی رضایت دارند.

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶)

رتبه‌بندی: رضایت‌مندی گردشگران و مسافران نوروزی از عملکرد فرماندهی انتظامی استان در خصوص اجرای طرح امنیت اجتماعی در ایام تعطیلات نوروزی در شهرستان بابلسر بر اساس آزمون فریدمن

جدول شماره (۱۰): رتبه‌بندی

رتبه‌بندی گویه‌ها	میانگین رتبه‌ای	متغیرها
۱	۷۱/۴	عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی
۴	۹۷/۳	عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی استان
۵	۷۶/۳	مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی توسط پلیس
۳	۳۷/۴	امنیت جانی و مالی برقرارشده توسط پلیس برای مسافران
۲	۵۹/۴	عملکرد فرماندهی انتظامی استان در سواحل دریا

منبع: یافته‌های پژوهش.

در رتبه‌بندی رضایت‌مندی گردشگران و مسافران نوروزی از عملکرد فرماندهی انتظامی استان در خصوص اجرای طرح امنیت اجتماعی در ایام تعطیلات نوروزی در شهرستان بابلسر، عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی (با میانگین ۴/۷۱)، عملکرد فرماندهی انتظامی استان در سواحل دریا (با میانگین ۴/۵۹)، امنیت جانی و مالی برقرارشده توسط پلیس برای مسافران (با میانگین ۴/۳۷)، عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی استان (با میانگین ۳/۹۷) و مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی توسط پلیس (با میانگین ۳/۷۶) به ترتیب در بالاترین تا پایین‌ترین رتبه قرار گرفته‌اند.

نتیجه‌گیری

توجه به مقوله امنیت اجتماعی گردشگران شهری، در تمامی زمینه‌ها سبب جذب گردشگران شده که اهمیت زیادی دارد. امروزه گردشگران به مسئله امنیت و مکان‌های امن توجه ویژه‌ای دارند و مناطقی را برای تفریح و گذراندن اوقات فراغت انتخاب می‌کنند که امنیت اجتماعی کافی داشته باشند. پژوهش حاضر باهدف بررسی میزان رضایت‌مندی گردشگران و مسافران از عملکرد فرماندهی انتظامی استان مازندران در خصوص طرح امنیت اجتماعی در مناطق ساحلی و توریستی دریای خزر صورت گرفته است. فرضیه اصلی پژوهش این بود که مسافران نوروزی از عملکرد فرماندهی انتظامی استان در سواحل دریای خزر همچون عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی،

عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی استان، مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی توسط پلیس، امنیت جانی و مالی برقرارشده توسط پلیس برای مسافران، رضایت دارند.

یافته‌های توصیفی بیانگر آن است که (۷۹۴٪) مسافران عملکرد پلیس‌راه در محورهای مواصلاتی را مطلوب ارزیابی نمودند. (۴۹۵٪) مسافران عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی را مطلوب ارزیابی نمودند. (۵۹۴٪) مسافران عملکرد مأمورین مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی را مطلوب ارزیابی نمودند. (۹۶٪) مسافران با انتخاب گزینه‌های زیاد و خیلی زیاد، عملکرد مأمورین برقرارکننده امنیت جانی و مالی مسافران را مطلوب ارزیابی نمودند. (۱۰۰٪) مسافران عملکرد فرماندهی انتظامی در سواحل دریا را مطلوب ارزیابی نمودند. نتایج حاصل از فرضیه‌های پژوهش نشان داد که مسافران نوروزی از عملکرد فرماندهی انتظامی استان در سواحل دریای خزر همچون عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی، عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی استان، مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی توسط پلیس، امنیت جانی و مالی برقرارشده توسط پلیس برای مسافران رضایت دارند. همچنین در رتبه‌بندی رضایت‌مندی، گردشگران و مسافران نوروزی از عملکرد فرماندهی انتظامی استان در خصوص اجرای طرح امنیت اجتماعی در ایام تعطیلات نوروزی در شهرستان بابلسر، عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی (با میانگین ۴۷۱)، عملکرد فرماندهی انتظامی استان در سواحل دریا (با میانگین ۴۵۹)، امنیت جانی و مالی برقرارشده توسط پلیس برای مسافران (با میانگین ۴۳۷)، عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی استان (با میانگین ۳۹۷) و مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی توسط پلیس (با میانگین ۳۳۷) به ترتیب در بالاترین تا پایین‌ترین رتبه قرار گرفته‌اند. بدون تردید هیچ عنصری برای پیشرفت، توسعه و تکامل یک جامعه و همچنین شکوفایی استعدادها مهم‌تر از عنصر امنیت و تأمین آرامش در جامعه نبوده و توسعه اجتماعی، خلاقیت و فعالیت ارزشمند بودن بدون امنیت امکان‌پذیر نخواهد بود. امنیت از شرایط لازم توسعه همه‌جانبه در هر کشوری به شمار می‌رود که استقرار آن در هر جامعه رابطه تنگاتنگی با قانون دارد. اهمیت وجود (امنیت) در زندگی جمعی تا حدی است که برخی متفکرین اجتماعی در تعاریف خود (امنیت) را مترادف با مفهوم (سلامتی) به کار گرفته‌اند و وجود

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶)

آن را ضامن بقاء و پایداری جامعه سالم پنداشته‌اند. می‌توان گفت امنیت یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین نیازهای جوامع انسانی بوده و آدمی برای دستیابی به امنیت و آرامش روحی و روانی و صیانت از نقش، همواره به تلاش و جستجو پرداخته تا در سایه آن نفس، جان، مال، ناموس و تمام متعلقات خود را از گزند خطرات موجود احتمالی در امان نگه دارد. در کشور ما نیروی انتظامی در کنار سایر سازمان‌های مسئول، مسئولیت خطیر برقراری امنیت عمومی را عهده‌دار بوده و با فعالیت‌های متنوع خود در فراهم نمودن محیطی امن توأم با آسایش فردی برای اقشار مختلف اجتماعی نقش دارد. بی‌شک این نیرو زمانی با موفقیت خواهد توانست به این هدف رسیده و به نحو شایسته به آن جامعه عمل ببوشاند که مردم و نهادهای مختلف با پلیس در تعامل شوند و مشارکتی فعال داشته باشند. در اهمیت و ضرورت امنیت اجتماعی همین بس که مقام معظم رهبری امنیت را زمینه‌ساز موفقیت و پیشرفت جامعه در عرصه‌های مختلف دانسته‌اند و با اشاره به وظیفه بسیار مهم نیروی انتظامی در برقراری امنیت تأکید کردند. امروز نیروی انتظامی در خدمت مردم، در کنار مردم و پشتیبان آنان است و آحاد مردم نیز به این نیرو افتخار می‌کنند و به آنان اعتماد دارند. خوشبختانه عملکرد نیروی انتظامی نشان داده که در بطن اجتماع بوده و برای تأمین امنیت جامعه و حفظ نظام و انقلاب از جانشان مایه گذاشته‌اند. بالا بودن افزایش ضریب امنیت اجتماعی در مناطق گردشگری استان، باعث افزایش سطح رضایتمندی مردم و گردشگران از عملکرد نیروی انتظامی شده و موجب پیوند و تعامل متقابل بین مردم و نیروی انتظامی می‌گردد و مردم پلیس را به تعبیر مقام معظم رهبری به‌عنوان یک پلیس خدمتگزار می‌پذیرند و به آن افتخار می‌کنند و از سوی دیگر میزان سطح رضایتمندی گردشگران بیانگر میزان موفقیت نیروی انتظامی استان در ایجاد و افزایش امنیت اجتماعی در سطح استان خواهد بود.

برای رسیدن به احساس امنیت اجتماعی سازمان‌های دولتی و شهروندان شهر بابلسر هریک به سهم خود باید نقش ایفا کنند؛ چراکه تحقق امنیت، بدون همراهی و مشارکت شهروندان با سازمان‌های دولتی میسر نیست و لازمه این امر، شکل‌گیری نظام مدیریت یکپارچه شهری است.

پیشنهادهای پژوهش

الف- پیشنهادهای مبتنی بر نتایج و یافته‌های پژوهش

- با عنایت به بررسی‌های به‌عمل‌آمده در خصوص فرضیه اول مشاهده شد که مسافران نوروزی از عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی رضایت دارند و هم‌چنین بررسی‌های به‌عمل‌آمده در خصوص فرضیه فوق نشان می‌دهد که (۷۹۴٪) از مسافران نوروزی از عملکرد پلیس‌راه استان در محورهای مواصلاتی رضایتمندی بالایی دارند بنابراین با توجه به نتایج حاصله توصیه می‌شود که اقدامات اساسی همچون؛ جهت کاهش تخلفات و تصادفات در محورهای مواصلاتی و چگونگی و نحوه استقرار مأمورین نیروی انتظامی در محورهای مواصلاتی تدابیر اصولی و لازم اتخاذ شود. هم‌چنین فرماندهان و مأمورین پلیس راهور در محورهای مواصلاتی استان سعی نمایند زمینه‌ها و بسترهای لازم را برای افزایش امنیت فکری و روانی مسافران فراهم نمایند. دوره‌های آموزشی لازم در خصوص افزایش مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی کارکنان پلیس راهور در جهت نحوه برخورد، ارتباط و تعامل خوب و سازنده با مسافران برای برقراری نظم و امنیت و انضباط ترافیکی در محورهای مواصلاتی برگزار شود.

- با عنایت به بررسی‌های به‌عمل‌آمده در خصوص فرضیه دوم مشاهده شد که مسافران نوروزی از عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی استان مازندران رضایت دارند. هم‌چنین بررسی‌های به‌عمل‌آمده در خصوص فرضیه فوق نشان می‌دهد که (۴۹۵٪) از مسافران نوروزی از عملکرد مأمورین راهنمایی و رانندگی استان مازندران رضایتمندی بالایی دارند بنابراین با توجه به نتایج حاصله توصیه می‌شود که اقدامات اساسی همچون؛ جهت چگونگی و نحوه ارتباط بیشتر و صمیمانه‌تر میان مأمورین راهنمایی و رانندگی و مسافران نوروزی اطلاع‌رسانی‌های لازم انجام پذیرد. با موتورسواران متخلف به‌شدت برخورد شود زیرا این امر موجب برقراری امنیت و کاهش تخلفات و تصادفات می‌شود. تابلوها و علائم ضروری راهنمایی و رانندگی در میدان‌ها و نقاط موردنیاز جهت برقراری انضباط ترافیکی و غیره، نصب شود. برنامه‌های لازم در خصوص آموزش،

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶)

اطلاع‌رسانی و آگاه‌سازی مسافران در جهت گسترش و ترویج فرهنگ ایمنی و ترافیک اجرا شود. جهت تکریم مسافران و حفظ کرامت نا با آنان با خوش‌رویی برخورد شود و آمادگی لازم را برای ارائه خدمات موردتقاضا به مسافران داشته باشند، مأمورین راهنمایی و رانندگی جهت کم کردن گره و مشکلات ترافیکی در معابر درون‌شهری و کاهش تصادفات و ترافیک ناشی از آن حضور به‌موقع و مناسبی داشته باشند.

- با عنایت به بررسی‌های به‌عمل‌آمده در خصوص فرضیه سوم مشاهده شد که مسافران نوروزی از عملکرد مأمورین در مورد مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی رضایت دارند. هم‌چنین بررسی‌های به‌عمل‌آمده برای فرضیه فوق نشان می‌دهد که (۵/۹۴٪) از مسافران نوروزی از عملکرد فرماندهی انتظامی استان مازندران در رابطه با مبارزه با بدحجابی و ناهنجاری‌های اخلاقی رضایت‌مندی بالایی دارند. پژوهش‌های متعدد نشان‌دهنده این واقعیت است که عوامل مختلف فردی و اجتماعی در بروز ناهنجاری‌ها مؤثرند.

- به لحاظ اثربخشی آموزه‌های دینی بر کاهش ناهنجاری‌های اجتماعی و اخلاقی، گزینش مأمورین مجرب و توانمند که به رفتارهای شایسته و تکامل‌یافته و پخته‌تری در برخورد با پدیده‌های نابهنجار منصف باشند. آموزش مداوم کلیه مأمورین سازمان‌های مختلف دخیل در مورد موازین قانونی و اخلاقی و حدود اختیارات و مسئولیت‌ها، برگزاری برنامه‌های خاص مانند جنگ‌ها، مسابقات ورزشی یا تفریحی، سرگرمی و غیره، در مناطق تحت نظارت سازمان‌های ذی‌ربط از جمله اسب‌سواری، دوچرخه‌سواری، جشنواره بادبادک‌ها، پیاده‌روی عمومی می‌تواند در ارضاء نیاز استقلال‌طلبی و خودشناسی ساکنین سواحل دریای خزر (مازندران) مؤثر باشد و از بروز اشکال نابهنجاری، خودنمایی و ابراز وجود به‌صورت نامتعارف بکاهد.

- با عنایت به بررسی‌های به‌عمل‌آمده در خصوص فرضیه چهارم مشاهده شد که مسافران نوروزی از عملکرد مأمورین فرماندهی انتظامی استان مازندران در رابطه با برقراری امنیت جانی و مالی مسافران رضایت دارند. هم‌چنین بررسی‌های به‌عمل‌آمده در خصوص فرضیه فوق نشان می‌دهد که (۹۶٪) از مسافران نوروزی

از عملکرد مأمورین فرماندهی انتظامی استان مازندران در جهت برقراری امنیت جانی و مالی مسافران رضایتمندی بالایی دارند بنابراین با توجه به نتایج حاصله توصیه می‌شود که اقدامات اساسی همچون؛ برقراری امنیت لازم جهت استقرار و اسکان مسافران نوروزی در پارک‌ها و نقاط تفریحی، سواحل دریا، هتل و سراچه‌ها، حفظ اموال و اتومبیل‌های مسافران در پارک‌ها و سواحل دریا و مناطق تفریحی و توریستی، حضور مؤثر و به‌موقع مأمورین در اماکن و میدان‌ها و معابر پررفت‌وآمد جهت کنترل و کاهش سرقت، هشدارهای پلیسی، اطلاع‌رسانی و آگاه‌سازی مسافران در جهت ارتقاء و افزایش امنیت جانی و مالی مسافران در پارک‌ها و اماکن تفریحی و غیره، صورت گیرد.

- با عنایت به بررسی‌های به‌عمل‌آمده در خصوص فرضیه پنجم مشاهده شد که مسافران نوروزی از عملکرد مأمورین فرماندهی انتظامی استان مازندران در سواحل دریا رضایت دارند. هم‌چنین بررسی‌های به‌عمل‌آمده در خصوص فرضیه فوق نشان می‌دهد که (۱۰۰٪) از مسافران نوروزی از عملکرد مأمورین فرماندهی انتظامی استان مازندران در سواحل دریا رضایتمندی بالایی دارند؛ بنابراین با توجه به نتایج حاصله توصیه می‌شود؛ مأمورین فرماندهی انتظامی استان مازندران در برخورد با مسافران رفتار خوبی داشته باشند و با آنان همکاری لازم و صمیمانه را داشته باشند. جهت کمک به مسافران در سواحل دریا، در مواجهه با مسائل و مشکلات امنیتی، آموزش، اطلاع‌رسانی و آگاه‌سازی مناسب و لازم انجام شود. جهت کاهش انحرافات اجتماعی و افزایش امنیت مسافران در سواحل دریا هشدارهای پلیسی و خدمات انتظامی مناسبی ارائه شود و هم‌چنین مأمورین در مناطق ممنوعه شنا جهت برقراری و تأمین امنیت مسافران و خانواده‌هایشان حضور مؤثر و برخورد قاطعی داشته باشند. به‌منظور حفظ جایگاه پلیس و منزلت آن در جامعه به مأموران انتظامی پیشنهاد می‌شود که به نحوه پوشش و آراستگی لباس و وضعیت ظاهری خود توجه ویژه‌ای داشته باشند؛ زیرا مسافران از این بابت رضایت چندانی نداشته‌اند و معتقد بودند که مأمورین بایستی به نحوه پوشش و آراستگی لباس و وضعیت ظاهری خود توجه ویژه‌ای داشته باشند.

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال پنجم، شماره نوزدهم، پاییز ۱۳۹۶)

ب- پیشنهادهای مبتنی بر تجارب شخصی محقق

- آموزش مداوم کلیه مأمورین سازمان‌های مختلف دخیل در مورد موازین قانونی و اخلاقی و حدود اختیارات و مسئولیت‌ها؛
- خودداری از به‌کارگیری سربازان در نقاط تماس با مردم؛
- مانع زدایی و تسهیل دستیابی به سواحل و امکانات موجود از قبیل رفع گره‌های ترافیکی، اصلاح معابر و خیابان‌کشی‌های موردنیاز، احداث و گسترش پارکینگ‌های مناسب، کنترل تردد موتورسیکلت‌ها و خودروها با اجرای دقیق و مقتدرانه طرح‌های شناسایی هویت و اصالت آن‌ها و الزام به رعایت مقررات راهنمایی و رانندگی به‌ویژه استفاده از کمربند ایمنی و کلاه کاسکت؛
- بازشناسی انواع آسیب‌های محتمل به طبیعت از قبیل آلودگی‌ها، تخریب، آتش‌سوزی، آلودگی صوتی و غیره و تذکر و برخورد با متخلفان؛
- شرکت دادن مردم و داوطلبان در طرح‌های پاک‌سازی محیط‌زیست و به‌کار بردن تدابیر تشویقی در این زمینه؛
- گسترش سرویس‌های بهداشتی عمومی مناسب؛
- توانمندسازی کارکنان ناجا برای استفاده به‌جا از قوه قهریه قانونی در برخورد با هنجارشکنان؛
- برخورد قاطع با متخلفان صنفی به‌ویژه گران‌فروشی و کم‌فروشی؛
- افزایش مراکز اقامتی تحت نظارت برای افزایش احساس امنیت عمومی و جلوگیری از روند رو به گسترش اجاره منازل فاقد نظارت که موجبات اشاعه فساد را به دنبال خواهد داشت، اصلاح قوانین و رفع خلاءهای احتمالی قانون، از جمله راهکارهای بهبود وضعیت هنجارهای اجتماعی در سواحل دریای خزر به شمار می‌رود.
- افزایش امنیت راه‌های ارتباطی و مواصلاتی؛
- تربیت نیروی انسانی کارآمد و آشنا به زبان‌های بین‌المللی؛

- تربیت پلیس راهنما؛
- برگزاری همایش‌ها و هم‌اندیشی‌های مختلف در جهت توسعه و ارتقاء امنیت؛
- آشنایی مسافران با مسائل امنیتی؛
- شناسایی مسیر تردد اشرار و عدم برگزاری تورهای گردشگری در این مسیرها؛
- برخورد با موتورسواران متخلف در نزدیکی بافت‌های تاریخی؛
- تأمین امنیت برای گردشگران و مسافران در ساعات‌های خلوت و کم تردد در بافت‌های تاریخی و اماکن تفریحی و استراحتگاه‌ها؛
- برخورد جدی با راهنماهای گردشگری غیرمجاز.

منابع

- بخارایی، احمد؛ شربتیان، محمدحسن؛ اعظم احمدی (۱۳۹۳). امنیت اجتماعی، ضرورتی در ترویج صنعت گردشگری (مطالعه موردی: کلان‌شهر مشهد). مجله برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری، سال ۳، شماره ۱۱، صص ۷۶-۹۵.
- پاپلی یزدی، محمدحسین (۱۳۸۵). گردشگری (ماهیت و مفاهیم). تهران: انتشارات سمت.
- دانایی، سید علی (۱۳۸۹). جایگاه و نقش امنیت در توسعه گردشگری.
- سازمان برنامه‌و بودجه (۱۳۷۱). مدیریت فرهنگ و هنر تربیت‌بدنی، صنعت جهانگردی در ایران.
- صیدایی، اسکندر؛ ابراهیمی مقدم، زهرا (۱۳۸۹). نقش امنیت در توسعه گردشگری. فصلنامه تخصصی علوم اجتماعی. سال ۴، شماره ۸. شوشتر: واحد انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.
- عبدلی، اصغر؛ جمالی، محمد؛ ابراهیمی، رضا (۱۳۹۳). تحلیلی بر میزان احساس امنیت اجتماعی گردشگران شهری (مورد مطالعه: گردشگران داخلی شهر اصفهان). نشریه جغرافیا و برنامه‌ریزی، مقاله ۱۲، دوره ۱۸، شماره ۵۰، زمستان ۱۳۹۳، صص ۲۳۵-۲۵۷.
- قنبری، سوده (۱۳۹۵). امنیت اجتماعی و نقش آن در توسعه گردشگری مورد مطالعه: شهر هچیرود.
- کارگر، بهمن (۱۳۸۶). توسعه شهرنشینی و صنعت گردشگری در ایران. تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.
- گودرزی، مجید؛ مولایی، مریم (۱۳۹۵). تحلیلی بر فضا‌های گردشگری شهری در شهرهای جدید با رویکرد احساس امنیت زنان (مطالعه موردی: شهر جدید بهارستان). برنامه ریزی منطقه ای، تابستان ۱۳۹۵، دوره ۶، از صص ۹۷ - ۱۰۷.
- گیدنز، آنتونی (۱۳۷۴). جامعه‌شناسی. ترجمه منوچهر صبوری.
- لطفی‌فر، مجتبی؛ غفوری، حسین (۱۳۸۹). نقش امنیت در توسعه گردشگری.
- ماندل، رابرت (۱۳۷۷). چهره متغیر امنیت ملی. ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی تهران.
- مشکینی، ابوالفضل؛ حسینی، معصومه؛ ربانی، طاهای؛ صغری عباس زاده (۱۳۹۵). بررسی عوامل مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی گردشگران شهری (مطالعه موردی: شهر طرکبه). نشریه گردشگری شهری، مقاله ۲، دوره ۳، شماره ۱، زمستان ۱۳۹۵، صص ۱۷-۳۰.
- نویدنیا، منیره (۱۳۸۲). درآمدی بر امنیت اجتماعی. تهران: فصلنامه مطالعات راهبردی.
- نیروی انتظامی (۱۳۹۵). نظرسنجی از میان ۱۱ هزار نفر از هم‌وطنان در ایام نوروز ۹۵. خبر گذاری مهر ۱۳۹۵. تهران: معاونت اجتماعی ناجا. <http://www.mehrnews.com>

- هزارجریبی، جعفر (۱۳۹۰). احساس امنیت اجتماعی از منظر توسعه گردشگری. مجله جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی.
- Ahmadshah, Sh. and Ahmadwani, M., 2014, Impact of Conflict on Tourist Flow and Spatial Distribution of Tourists in Kashmir Valley, World Applied Sciences Journal, Vol. 31, No.6, PP. 1160-1167.
- Camagni, R.1998.Towardssustainabilitypolicy.EcologicalEconomic.Vol 24.
- Inskeep, e (1881) Enviromental planning for tourism, Annals of tourism Research.
- Key.C.L.M (2004) compelet mental health: agenda for the 21 century Washington.
- Mthembu, N., 2009, Tourism Crime, Safety and Security in the Umhlathuze District Municipality, MSs Thesis of Recreation and Tourism, Faculty of Arts, University of New Zealand, P. 138.
- Pizam, A., yoel, M. (2013): Toward a Theory of Tourism Security, London
- Timothy, dallen j.and Geoffey wall (1995), Tourist Accommodation in an Asian Historic City, the journal of Tourism Vol. 8, 9 Oxford University.

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی